

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 31 октомври 2023 г.
(OR. en)

14487/23
ADD 1
LIMITE
PV CONS 49
JAI 1346
COMIX 476

ПРОЕКТ ЗА ПРОТОКОЛ
СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
(Правосъдие и вътрешни работи)
19 и 20 октомври 2023 г.

ВЪТРЕШНИ РАБОТИ

ПОЛИТИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА ШЕНГЕНСКОТО ПРОСТРАНСТВО („ШЕНГЕНСКИ СЪВЕТ“)

Незаконодателни дейности

3. Общо състояние на Шенгенското пространство

- а) Барометър за състоянието на Шенген
б) Борба с трансграничната престъпност, по-специално контрабандата на мигранти

13666/23

13901/23

Обмен на мнения

Съветът взе под внимание информацията, предоставена на заседанието на Смесения комитет на равнище министри (документ 14607/23).

4. Прилагане на оперативната съвместимост

13707/23

Обмен на мнения

Съветът взе под внимание информацията, предоставена на заседанието на Смесения комитет на равнище министри (документ 14607/23).

ДРУГИ ВЪПРОСИ В ОБЛАСТТА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Незаконодателни дейности

9. Убежище и миграция: външно измерение^{1 2}

13996/23

Обмен на мнения

Съветът проведе обмен на мнения по външното измерение на миграцията.

10. Отраженията на положението в Близкия Изток върху вътрешната сигурност на ЕС^{1 3}

Обмен на мнения

Съветът проведе обмен на мнения относно отражението на обстановката в Близкия изток върху вътрешната сигурност на ЕС.

¹ По изключение в присъствието на държавите, асоциирани към Шенген.

² По тази точка са поканени агенциите на ЕС Frontex, Европол и Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището.

11. **Предотвратяване на онлайн радикализацията на малолетни и непълнолетни лица: актуално състояние и следващи стъпки³** 13718/23
Обмен на мнения

Съветът проведе обмен на мнения относно предотвратяването на онлайн радикализацията на малолетни и непълнолетни лица.

12. **Други въпроси**
а) **Министерски форум ЕС – Западни Балкани в областта на правосъдието и вътрешните работи (Скопие, 26 – 27 октомври 2023 г.)** 11958/23
Информация от председателството

Съветът взе под внимание информацията, предоставена от председателството.

- б) **Прекъсването на Балтийския конектор и повредата на кабела за данни** 14281/23
Информация от Естония и Финландия

Съветът взе под внимание допълнителната информация, предоставена от Финландия и Естония относно текущите разследвания вследствие на скорошните инциденти, засегнали подводна критична инфраструктура на 8 октомври.

- в) **Международна донорска конференция относно хуманитарното разминироване в Украйна (Загреб, 11 – 12 октомври 2023 г.)** 14225/23
Информация от Хърватия

Съветът взе под внимание информацията, предоставена от Хърватия.

³ По тази точка е поканена агенцията на ЕС Европол.

Незаконодателни дейности

- 15. Агресивната война на Русия срещу Украйна: борба срещу безнаказаността⁴** 13632/23

Актуално състояние

Съветът взе под внимание актуалното състояние и информацията, предоставена от председателството, Комисията и Еуроюст, относно борбата срещу безнаказаността във връзка с агресивната война на Русия срещу Украйна.

- 16. Съдебно сътрудничество с Латинска Америка за борба с организираната престъпност:⁵** 13680/23

а) Среща на върха ЕС – CELAC (Брюксел, 17 – 18 юли 2023 г.): последващи действия

б) Програмата за подпомагане на Европа и Латинска Америка срещу транснационалната организирана престъпност (бъдещ проект „EL PAcСТО 2.0“)

Актуално състояние

Съветът взе под внимание актуалното състояние и информацията, предоставена от председателството и Комисията относно последващите действия във връзка със срещата на върха ЕС–CELAC (Брюксел, 17 – 18 юли 2023 г.) и относно Програмата за подпомагане на Европа и Латинска Америка срещу транснационалната организирана престъпност (бъдещ проект „EL PAcСТО 2.0“).

- 17. Усилия за подобряване на ефикасността и качеството на правосъдните системи** 13684/23

Обмен на мнения

Съветът проведе обмен на мнения относно усилията за подобряване на ефикасността и качеството на правосъдните системи.

⁴ По тази точка е поканена агенцията на ЕС Еуроюст.

⁵ По тази точка е поканен представителят на „EL PAcСТО 2.0“.

18. **Заклучения относно цифровото овластяване и основните права** 13399/23 + COR 1
+ ADD 1
Одобряване
*Обмен на мнения*⁶

Съветът одобри заключения относно цифровото овластяване и основните права и проведе обмен на мнения по този въпрос с участието на директора на Агенцията за основните права. Изявленията на България, Унгария и Полша са поместени в приложението.

19. **Други въпроси**

- а) **Присъединяване на ЕС към Истанбулската конвенция** 13773/23
Информация от председателството и Комисията

Съветът взе под внимание предоставената от председателството и Комисията информация относно присъединяването на ЕС към Истанбулската конвенция.

- б) **Преговори между ЕС и САЩ по споразумение за електронни доказателства**
Информация от Комисията

Съветът взе под внимание информацията, предоставена от Комисията относно преговорите между ЕС и САЩ по споразумение за електронни доказателства.

- в) **Министерски форум ЕС – Западни Балкани в областта на правосъдието и вътрешните работи (Скопие, 26 – 27 октомври 2023 г.)** 11958/23
Информация от председателството

Съветът взе под внимание предоставената от председателството информация относно Министерски форум ЕС – Западни Балкани в областта на правосъдието и вътрешните работи, който ще се проведе в Скопие на 26 – 27 октомври 2023 г.

- г) **Съобщение относно пътната карта на ЕС за борба с трафика на наркотици и организираната престъпност** 14114/23
Информация от Комисията

Съветът взе под внимание информацията, предоставена от Комисията във връзка със съобщението ѝ относно пътната карта на ЕС за борба с трафика на наркотици и организираната престъпност.

⁶ По тази точка е поканен директорът на Агенцията за основните права.

ИЗЯВЛЕНИЯ ПО НЕЗАКОНОДАТЕЛНИ ТОЧКИ Б, КОИТО СЕ СЪДЪРЖАТ В ДОК.

13958/23

По точка 18 от
списъка на
точки Б:

Заклучения относно цифровото овластяване и основните права
Одобряване
Обмен на мнения

ИЗЯВЛЕНИЕ НА БЪЛГАРИЯ

„България придава голямо значение на темата за цифровото овластяване с цел защита и прилагане на основните права в цифровата ера и поради това желае да изрази подкрепата си за предложения проект за заключения на Съвета относно цифровото овластяване с цел защита и прилагане на основните права в цифровата ера.

През 2018 г. Конституционният съд на Република България прие решение, в което се посочва, че Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие („Истанбулската конвенция“) утвърждава правни концепции, свързани с понятието „социален пол“ (gender), които са несъвместими с основните принципи на Конституцията на България. Поради това, в съответствие с горепосоченото решение на Конституционния съд Република България заявява, че страната не може да приеме нито концепцията за социален пол, нито основания на този социален пол подход на Конвенцията на Съвета на Европа, нито друг документ, който има за цел да направи разграничение между „пол“ като биологична категория (жени и мъже) и „социален пол“ (gender) като социален конструкт. Освен това твърдо вярваме, че при разглеждането на основните права в контекста на Хартата на основните права на Европейския съюз Съветът следва да използва терминологията на Хартата.“

ИЗЯВЛЕНИЕ НА УНГАРИЯ

„Унгария признава и насърчава равенството между мъжете и жените в съответствие с унгарската конституция, първичното право, принципите и ценностите на Европейския съюз, както и с ангажиментите и принципите, произтичащи от международното право. Освен това равенството между жените и мъжете е заложено в Договорите на Европейския съюз като основна ценност. В съответствие с тях и националното си законодателство Унгария тълкува понятието „пол“ (gender) като препращащо към биологичния пол (sex) и понятието „цифрово разделение между половете“ като препращащо към „цифровото разделение между жените и мъжете“ в точки 5 и 8 от заключенията на Съвета относно цифровото овластяване и основните права.

Съгласието на Унгария за приемането на заключенията на Съвета относно цифровото овластяване и основните права и за препращането в тях към различни стратегии и планове за действие на Европейската комисия и на Съвета на Европа не може да се тълкува като принципно одобряване на всички обявени действия, използваната терминология и препращанията в тези стратегии и планове за действие, особено когато тези действия, терминология и препращания са преки конотации на Стратегията на Комисията за равнопоставеност на ЛГБТИК за периода 2020—2025 г. и/или на Стратегията на Комисията за равенство между половете за периода 2020—2025 г.“

ИЗЯВЛЕНИЕ НА ПОЛША

„Полша е съгласна да приеме заключенията относно цифровото овластяване с цел защита и прилагане на основните права в цифровата ера, като оценява приноса на испанското председателство за тяхното изготвяне. Полша действително споделя мнението, че основните права са крайъгълният камък на всяко демократично общество и че тяхната защита, както онлайн, така и офлайн, е от решаващо значение за зачитането на човешкото достойнство.

Въпреки това, одобрявайки посоката, в която вървят заключенията, Полша поставя под въпрос някои от разпоредбите, чрез които се правят опити за въвеждане на определение на престъплението „реч на омразата“ и се употребява неясното понятие „gender“.

Следва да се отбележи, че в член 2 и член 3, параграф 3 от Договора за Европейския съюз, член 10 от Договора за функционирането на Европейския съюз и член 23 от Хартата на основните права на ЕС се прави позоваване изрично на равенството между жените и мъжете и не се употребява терминът „gender“, а само „sex“ (пол). Терминът „gender“ няма определение в основното право на ЕС и следователно остава неясно и двусмислено разбран в държавите — членки на ЕС. Тази констатация води до еднозначното заключение, че не е възможно да се отдели или разграничи с достатъчна степен на сигурност употреба на „gender“, която би гарантирала еднакво тълкуване. Това означава, че този термин може да се употребява както за биологичния пол, така и за т.нар. социално-културен пол. Това съмнение води до невъзможност да се избегнат обстоятелства, при които е възможно да се дискриминират определени социални групи въз основа на биологичния им пол. Правото на всеки човек на равенство пред закона и на защита срещу дискриминация е всеобщо право, признато както в международен план, така и в полското право. Понятието „gender“ обаче следва да се тълкува в съответствие с полския конституционен ред и традиции, тъй като съгласно член 33 от Конституцията Република Полша се стреми да гарантира равни права в семейния, политическия, социалния и икономическия живот на жените и мъжете. Полската Конституция не съдържа никакво позоваване на неопределения израз „gender“. В такъв случай принципът на зачитане на националната идентичност на държавите членки има предимство пред тълкуването в съответствие с императивните правни принципи. Поради това Полша си запазва правото да тълкува термина „gender“, употребен в текста на проекта, като идентичен с недвусмисления и утвърден термин „sex“ (в смисъл на мъжки и женски пол) в правото на Европейския съюз.

Важно е също така да се признае, че „речта на омразата“ все още не е част от каталога на европрестъпленията съгласно член 83, параграф 1 от ДФЕС. Значението на „речта на омразата“ е неясно и се разбира по различен начин във всяка държава членка. Поради това разпоредбите, предложени в заключенията, които определят „речта на омразата“ като „подбуждане към насилие и омраза“, което може да доведе „до физическо насилие, преследване, сплашване, третиране на хора като предмети, тормоз, сексуален тормоз и дискриминация, включително престъпления от омраза“, могат да представляват опит за заобикаляне на процедурата по Договора и всъщност да имат за цел да въведат определение за „реч на омразата“ в правния ред на ЕС в законодателни документи.

В допълнение следва също да се подчертае, че определението за „реч на омразата“, съдържащо се в заключенията, не може да бъде правно обвързващо за никоя държава членка. Освен това то не може да служи като основа за тълкуване или разсъждение от страна на който и да е съдебен орган. Двусмисленото понятие „реч на омразата“, употребявано в официални документи на ЕС, може да застраши свободата на изразяване на мнение и следователно може да представлява нарушение на правата и свободите на изразяване на мнение.“

По точка 5 от
списъка на точки

Решение за изпълнение на Съвета за удължаване на срока на
временната закрила

А:

Приемане

ИЗЯВЛЕНИЕ НА ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА

„Подобно на други държави членки, и по-специално на държавите членки, разположени на първа линия, от самото начало на руското нашествие в Украйна Чешката република предоставя безпрецедентна помощ на хората, бягащи от войната. Към 15 октомври 2023 г. от почти 600 000 (571 511) регистрирани кандидати Чешката република е приела над 360 000 лица, които се ползват с временна закрила (8,7% от активните регистрации в ЕС), което съответства на 3% от нейното население. С допълнителните 8 000 новорегистрирани кандидати на месец Чешката република остава най-засегнатата държава – членка на ЕС, на глава от населението. Чешката република надлежно прилага Директивата за временната закрила и прие удължаването на нейния срок до март 2025 г., също поради твърдото си убеждение, че ситуацията изисква съвместни ответни действия на европейско равнище. В този контекст и съгласно заключенията на Европейския съвет от 9 февруари и 30 юни 2023 г. Чешката република очаква Комисията да предостави допълнителна адекватна и гъвкава финансова подкрепа, за да спомогне за облекчаване на произтичащата финансова тежест на национално равнище (според данни на ОИСП само през 2022 г. Чешката република е изразходвала 1,96 милиарда евро (третата най-висока сума) за покриване на разходите за издръжка на бежанците, като настаняване, образование и здравеопазване).“

ИЗЯВЛЕНИЕ НА ПОЛША

„От самото начало на руското нашествие в Украйна държавите – членки на ЕС, предоставят необходимата помощ на бежанците, търсещи спасение от войната.

Според данните, публикувани на Платформата за временна закрила (ПВЗ) и разпространени чрез Мрежата на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията към 10 октомври 2023 г., приблизителният брой на активните регистрации в 27-те държави членки все още остава изключително голям, а именно 4 088 249. Една от основните страни, приемащи лица, ползващи се от временна закрила, е Полша, в която са се установили 957 175 лица (23% от активните регистрации в ЕС). По оценки на ОИСП само през 2022 г. Полша е изразходвала 8,36 милиарда евро за издръжка на бежанците от Украйна (включително разходи за образование, социални помощи, медицински грижи, настаняване и други). Това е най-голямата сума, предоставена от държава – членка на ОИСП.

Полша няма съмнение, че Украйна и нейните граждани заслужават нашата солидарност и поради това не се противопоставя на удължаването на срока на временната закрила, но като страна, която поема най-голямата тежест от притока на бежанци от Украйна, призоваваме Европейската комисия да предостави подходящо и гъвкаво финансиране в съответствие със заключенията на Европейския съвет от 9 февруари 2023 г. Съществуващата подкрепа от бюджета на ЕС не съответства на размера на нуждите.“